

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την ενότητα θεμάτων που
περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα και τα οποία αφορούν τις
αγοραπωλησίες ελληνοκυπριακών περιουσιών στο κατεχόμενο τμήμα της
Κύπρου και τις αγοραπωλησίες τουρκοκυπριακών περιουσιών στις
ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας**

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος	Γιώργος Βαρνάβα
Κώστας Παπακώστας	Νίκος Κουτσού
Λευτέρης Χριστοφόρου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Σοφοκλής Φυττής	Κυριάκος Χατζηγιάννη
Αντιγόνη Παπαδοπούλου	Αντώνης Χατζηρούσος

Όπως είναι γνωστό, για τα υπό αναφορά θέματα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων κυκλοφόρησε στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση, με ημερομηνία 6 Φεβρουαρίου 2007, η συζήτησή της όμως δεν έχει ακόμα αρχίσει. Ύστερα από απόφαση της επιτροπής, τα θέματα παραπέμφθηκαν για περαιτέρω εξέταση από την επιτροπή, με σκοπό τη λήψη νεότερων στοιχείων και την πληροφόρησή της από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για τα θέματα αυτά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων επανεξέτασε τα πιο πάνω θέματα σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαρτίου 2007. Στα πλαίσια της επανεξέτασης των θεμάτων, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της

Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του ίδιου Γραφείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αρχηγείο Αστυνομίας), του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ), των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”, της ΠΟΒΕΚ, οι δήμαρχοι Κερύνειας και Λαπήθου, εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ) και του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών Επιχειρηματιών Κύπρου.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι υπάρχουν δύο μεγάλες οδοί μέσω των οποίων γίνεται προσπάθεια να προστατευθούν από την παράνομη εκμετάλλευση οι ελληνοκυπριακές περιουσίες που βρίσκονται στα κατεχόμενα και αυτές είναι είτε μέσω αστικών διαδικασιών είτε μέσω ποινικών διαδικασιών. Όπως ανέφερε, δεν είναι απλώς νομικό το θέμα, αλλά άπτεται και πολιτικών πτυχών, γι' αυτό και είναι πολύπλοκο. Σύμφωνα με τον ίδιο, η πολυπλοκότητα του θέματος έγκειται στο γεγονός ότι αυτές οι περιουσίες βρίσκονται σε χώρο ο οποίος είναι απροσπέλαστος από τις αρχές της Δημοκρατίας είτε για σκοπούς διερεύνησης είτε για σκοπούς εκτέλεσης των όποιων αποφάσεων.

Ο ίδιος έκανε επίσης αναφορά στην υπόθεση Μελέτη Αποστολίδη εναντίον του ζεύγους Orams, για την οποία η απόφαση του αγγλικού δικαστηρίου είχε θετική πτυχή για την Κυπριακή Δημοκρατία, αφού αναγνωρίστηκε η νομιμότητα των κυπριακών δικαστηρίων,

η δυνατότητα να εκδίδουν αποφάσεις σε όλη την επικράτεια, καθώς και το γεγονός ότι η ιδιοκτησία δεν εκφεύγει της κυριότητας του κ. Αποστολίδη. Αυτό όμως που δεν μπορεί να γίνει είναι να εκτελεστεί η απόφαση στα κατεχόμενα. Το αγγλικό δικαστήριο αρνήθηκε να εκτελέσει την απόφαση εναντίον της περιουσίας των Orams με βάση το σχετικό πρωτόκολλο και τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα οποία οι αποφάσεις ενός νόμιμου δικαστηρίου που εκδίδονται σε μία χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να εκτελεστούν σε οποιαδήποτε άλλη χώρα. Η απόφαση αυτή έχει εφεσιβληθεί και αναμένεται να εκδικαστεί τον προσεχή Ιούνιο. Όπως τόνισε ο ίδιος, το κράτος δεν εμπλέκεται σ' αυτή τη διαφορά, αφού είναι διαφορά μεταξύ ιδιωτών. Όπως είπε επίσης, οι δικηγόροι του κ. Αποστολίδη έχουν σκοπό να παραπεμφθεί το θέμα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο θα αποφασίσει αν εφαρμόζεται ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην περιοχή των κατεχόμενων εδαφών μας. Σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αυτό που απασχολεί τον ίδιο και που θεωρείται σημαντική πτυχή για τις αγωγές είναι κατά πόσο είναι δυνατή η έγερση αγωγών όχι μόνο εναντίον προσώπων που εκμεταλλεύονται μια περιουσία, αλλά και εναντίον όλων όσων συμβάλλουν σ' αυτή την εκμετάλλευση, είτε ως κτηματομεσίτες είτε ως διαφημιστές.

Όσον αφορά τις ποινικές υποθέσεις, το πρόβλημα είναι ακόμα πιο δύσκολο ως προς τη διερεύνηση, αφού η αστυνομία δεν έχει πρόσβαση στις κατεχόμενες περιοχές. Πέραν αυτού, απαραίτητη προϋπόθεση στο ποινικό δίκαιο είναι να εμφανιστεί ο κατηγορούμενος. Στην προκειμένη περίπτωση κατηγορούμενοι είναι όσοι συμβάλλουν στο μαζικό σφετερισμό περιουσιών οι οποίοι δεν είναι στην Κύπρο και των οποίων δεν είναι εύκολη η έκδοση. Ειδική αναφορά έγινε στους Ισραηλινούς που φαίνεται να αγοράζουν μεγάλες εκτάσεις γης στα κατεχόμενα και στο γεγονός ότι με το Ισραήλ δεν υπάρχει σύμβαση για αμοιβαία εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

Όσον αφορά τις τουρκοκυπριακές περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές, αυτές έχουν τεθεί υπό τη διαχείριση του Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μέχρι να ανοίξουν τα οδοφράγματα δεν υπήρχε σοβαρό πρόβλημα, εκτός από την περίπτωση κάποιων Τουρκοκυπρίων οι οποίοι είχαν μεταναστεύσει πριν από το 1974 και διεκδικούσαν τις περιουσίες τους. Με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων και την πρόσβαση των Τουρκοκυπρίων στις περιουσίες τους υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός προσφυγών (για τις περιπτώσεις των απαλλοτριώσεων) και αγωγών, υπό την έννοια ότι οι Τουρκοκύπριοι έχουν το δικαίωμα να πωλήσουν τις περιουσίες αυτές, οι οποίες όμως υποθέσεις αντιμετωπίστηκαν με θετικά αποτελέσματα.

Όσον αφορά τη λεγόμενη “Επιτροπή Αποζημιώσεων”, που έχει συστήσει το ψευδοκράτος, ο ίδιος ανέφερε πως αυτή δεν έχει εχέγγυα ανεξαρτησίας και εξέφρασε την ελπίδα να επιτύχει η Κυπριακή Δημοκρατία να αποφασιστεί ότι η επιτροπή αυτή δεν είναι νόμιμη ούτε μπορεί να θεραπεύσει τους κατόχους των περιουσιών που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές.

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως-Αρχηγείο Αστυνομίας

Ο εκπρόσωπος του Αρχηγείου Αστυνομίας, καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής υπόμνημα, ανέφερε, ανάμεσα σ’ άλλα, τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά τις τουρκοκυπριακές περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές, από το 2003 και έως σήμερα έχουν υποβληθεί στην αστυνομία δεκαοκτώ (18) καταγγελίες, οι οποίες έχουν διερευνηθεί και οι οποίες αφορούν υποθέσεις για παράνομη εκμετάλλευση τουρκοκυπριακής περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές.
2. Για όλες τις υποθέσεις έγιναν εξετάσεις και λήφθηκαν καταθέσεις, μετά δε το πέρας των εξετάσεων οι ποινικοί φάκελοι τέθηκαν ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και σύμφωνα με τις οδηγίες του:

- α. οκτώ (8) από αυτές προωθήθηκαν για ποινική δίωξη των κατηγορουμένων και βρίσκονται ενώπιον του δικαστηρίου,
 - β. έξι (6) περιπτώσεις έχουν αρχειοθετηθεί,
 - γ. δύο (2) έχουν ταξινομηθεί ως “ανεξιχνίαστες”,
 - δ. σε μία (1) περίπτωση δεν έγινε καμιά ενέργεια από την αστυνομία, λόγω της ανυπαρξίας στοιχείων για τη διάπραξη οποιασδήποτε παρανομίας/παρατυπίας.
3. Αναφορικά με την πώληση/εκμετάλλευση ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα από το κατοχικό καθεστώς κατά το χρονικό διάστημα από το 2005 έως και σήμερα, έχουν υποβληθεί στην αστυνομία από ή εκ μέρους Ελληνοκυπρίων ιδιοκτητών περιουσιών είκοσι δύο (22) καταγγελίες για παράνομη εκμετάλλευση των περιουσιών τους στις κατεχόμενες περιοχές.
4. Μετά τη συμπλήρωση των εξετάσεων, ζητήθηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οδηγίες ως προς τον παραπέρα χειρισμό τους, ο οποίος, έπειτα από μελέτη του θέματος, αποφάσισε ότι σοβαρότατοι λόγοι δημόσιου συμφέροντος υπαγορεύουν την άσκηση ποινικών διώξεων με φειδώ και τον περιορισμό τους σε πολύ συγκεκριμένες υποθέσεις που επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια, τα οποία έχουν καθοριστεί πολύ προσεκτικά και εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε όλες τις περιπτώσεις.
5. Με βάση την πιο πάνω θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και έπειτα από οδηγίες του, μια (1) υπόθεση καταχωρίσθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και είναι ορισμένη για εκδίκαση. Κατηγορούμενος στην εν λόγω υπόθεση είναι Τουρκοκύπριος αρχιτέκτονας, ο οποίος διαμένει στην κατεχόμενη Λευκωσία και αντιμετωπίζει τις κατηγορίες της συνωμοσίας προς διάπραξη πλημμελήματος και παράνομης κατοχής, νομής ή χρήσης γης, εγγεγραμμένης επ’ ονόματι άλλου χωρίς τη συναίνεση του εγγεγραμμένου ιδιοκτήτη της.

6. Επίσης, μεταξύ των είκοσι δύο (22) υποθέσεων που αναφέρθηκαν πιο πάνω, δυο (2) καταγγελίες αφορούν το σφετερισμό ελληνοκυπριακών περιουσιών στην περιοχή του κατεχόμενου χωριού Κλεπίνη στην Κερύνεια. Της διερεύνησης και των εξετάσεων που γίνονται για τις δυο αυτές καταγγελίες προϊστάται ανώτερος αξιωματικός της αστυνομίας, ο οποίος έχει στενή συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλες υπηρεσίες.
7. Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Αρχηγείου Αστυνομίας, κατά διαστήματα εντοπίζονται πρόσωπα τα οποία κατέχουν έγγραφα που αφορούν το ενδεχόμενο εκμετάλλευσης ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα (τοπογραφικά, διαφημιστικό υλικό, αρχιτεκτονικά σχέδια, έγγραφα αγοραπωλησίας κ.ά.). Τα άτομα αυτά εντοπίζονται στα οδοφράγματα εισόδου και εξόδου από τις ελεύθερες περιοχές προς τα κατεχόμενα και αντίθετα. Το όλο θέμα τέθηκε ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αναμένονται οδηγίες για το χειρισμό του.
8. Πρόσφατα, τέτοιου είδους υλικό εντοπίστηκε στην κατοχή αλλοδαπού στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Για την περίπτωση αυτή δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος για το αδίκημα της δόλιας συναλλαγής σε ακίνητη περιουσία που ανήκει σε άλλο πρόσωπο. Με βάση οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ασκήθηκε ποινική δίωξη για το αδίκημα αυτό και εκκρεμεί η εκδίκαση της υπόθεσης.
9. Πρόσθετα με τα πιο πάνω, κατά καιρούς η αστυνομία διερεύνησε καταγγελίες που αφορούν τη διαφήμιση γραφείων που βρίσκονται σε ξένες χώρες για πώληση διαμερισμάτων και επαύλεων στις κατεχόμενες περιοχές μέσω του διαδικτύου, πλην όμως η στοιχειοθέτηση αδικημάτων είναι εξαιρετικά δύσκολη. Σημειώνεται δε ότι η πιο πάνω ενέργεια στις ξένες χώρες δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατό να υποβληθεί αίτημα για διενέργεια εξετάσεων στις χώρες αυτές.

Υπουργείο Εσωτερικών

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, αναφερόμενος στις αγοραπωλησίες και μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών στις ελεύθερες περιοχές, εξήγησε τη διαδικασία που ακολουθείται σε σχέση με την κατάθεση δηλώσεων πώλησης και πωλητήριων εγγράφων, η οποία γίνεται στα επαρχιακά κτηματολογικά γραφεία και στη συνέχεια διαβιβάζεται σχετική έκθεση στο διευθυντή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών από το διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών υποβάλλει με τη σειρά του τις δικές του απόψεις στο Υπουργείο Εσωτερικών και ανάλογα το όλο θέμα υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών, υπό την ιδιότητά του ως Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, για λήψη απόφασης σχετικά με το κατά πόσο θα γίνει αποδεκτή η κατάθεση δήλωσης πώλησης και του πωλητήριου εγγράφου για σκοπούς ειδικής εκτέλεσης και, κατ' επέκταση, για να επιτραπεί η μεταβίβαση της τουρκοκυπριακής περιουσίας.

Προϋπόθεση για να δοθεί η συγκατάθεση του Κηδεμόνα είναι η αγοραπωλησία να γίνεται με καλή πίστη και να μην αφορά σημαντική σε έκταση και αξία περιουσία, οι δε Τουρκοκύπριοι ιδιοκτήτες αποδεδειγμένα να είχαν μεταβεί στο εξωτερικό πριν από την τουρκική εισβολή του 1974 και να συνεχίζουν να διαμένουν μόνιμα εκεί.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, είναι δυνατό σε ειδικές περιπτώσεις να επιτραπεί από τον Κηδεμόνα η εγγραφή της περιουσίας στους νόμιμους κληρονόμους αποβιωσάντων Τουρκοκυπρίων που μετέβησαν στο εξωτερικό πριν από την εισβολή. Η

εγγραφή τουρκοκυπριακής περιουσίας στο όνομα των δικαιούχων κληρονόμων δεν επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο το ισχύον καθεστώς διαχείρισης και κηδεμονίας.

Επίσης, ο διαχειριστής της περιουσίας αποβιώσαντος Τουρκοκυπρίου που είχε τη διαμονή του στο εξωτερικό πριν από την τουρκική εισβολή είναι δυνατό, μετά τη συγκατάθεση του Κηδεμόνα, να πωλεί ή/και μεταβιβάζει την περιουσία του σε ειδικές περιπτώσεις.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2006, απαιτείται η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για την πώληση τουρκοκυπριακής περιουσίας της οποίας η αγοραία αξία υπερβαίνει τις £200.000.

Από στοιχεία που κατατέθηκαν και περιέχονται στο υπόμνημα του Υπουργείου Εσωτερικών προκύπτει ότι από το έτος 1974 μέχρι και τις 5 Μαρτίου 2007 έχουν διεκπεραιωθεί/συμπληρωθεί εκατόν ογδόντα τέσσερις (184) περιπτώσεις αγοραπωλησίας, που αφορούν διακόσια ογδόντα ένα (281) τεμάχια, έκτασης 2 153 σκαλών. Επί του συνόλου της τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας σε παγκύπρια βάση (848 858 σκάλες), μέχρι τις 5 Μαρτίου 2007 οι μεταβιβάσεις ανέρχονται στο 0,25% και επί του συνόλου της τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας στις ελεύθερες περιοχές (455 306 σκάλες) οι μεταβιβάσεις ανέρχονται στο 0,47%.

Στα επαρχιακά κτηματολογικά γραφεία, στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και στο Υπουργείο Εσωτερικών εκκρεμούν για μελέτη εκατό δεκατρείς (113) περιπτώσεις αγοραπωλησιών/μεταβιβάσεων για εκατόν ογδόντα πέντε (185) τεμάχια, συνολικής έκτασης 1 222 σκαλών.¹

¹ Στο υπόμνημα, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2007, το οποίο κατέθεσε το Υπουργείο Εσωτερικών περιλαμβάνονται αναλυτικοί πίνακες με στοιχεία κατά επαρχία.

Σε περίπτωση που επηρεασθεί εκτοπισμένος από την αγοραπωλησία, γίνονται ανάλογα οι δέουσες ενέργειες για αντικατάσταση της τουρκοκυπριακής περιουσίας που ήταν παραχωρημένη για την ομαλή διαβίωσή του.

Σε ό,τι αφορά γενικά τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών στις ελεύθερες περιοχές, συνεχίζεται από τον Απρίλιο του 2004 η πολιτική για τη μη διάθεση τουρκοκυπριακών χώρων για ανέγερση/δημιουργία οιασδήποτε εγκαταστάσεων και δε χρησιμοποιείται τουρκοκυπριακή γη για σκοπούς στέγασης εκτοπισθέντων (διαχωρισμοί οικοπέδων για αυτοστεγάσεις ή/και οικισμοί). Επίσης, τουρκοκυπριακή περιουσία δεν απαλλοτριώνεται εκτός σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως αυτές των δημόσιων δρόμων, αφού ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων, ότι δεν παραβλάπτονται δυσμενώς τα δικαιώματα/συμφέροντα του Τουρκοκυπρίου ιδιοκτήτη της.

Όσον αφορά τις αγοραπωλησίες και μεταβιβάσεις περιουσιών στις κατεχόμενες περιοχές, λόγω της συνεχιζόμενης στρατιωτικής κατοχής η Κυπριακή Δημοκρατία εμποδίζεται από του να ασκεί έλεγχο στην κατεχόμενη περιοχή, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να παρεμποδίσει τους σφετεριστές των ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα.

Οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η κυβέρνηση για αναχαίτιση του φαινομένου του σφετερισμού των ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα είναι:

1. Ενημέρωση ξένων κυβερνήσεων και κοινοβουλίων για προώθηση των θέσεων της κυπριακής κυβέρνησης.
2. Ενημέρωση μη κυβερνητικών οργανώσεων, επαγγελματικών ενώσεων/οργανώσεων (δικηγορικών γραφείων, τουριστικών φορέων κ.ά.), think-tanks, πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, ξένων ΜΜΕ κ.ά., καθώς και διοργανωτών κτηματομεσιτικών εκθέσεων και εταιρειών που συμμετέχουν σε τέτοιες εκθέσεις για το παράνομο της προώθησης

προς πώληση ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα από το κατοχικό καθεστώς.

3. Μη αναγνώριση από την κυβέρνηση οποιωνδήποτε ενεργειών του κατοχικού καθεστώτος σχετίζονται με αγοραπωλησία ελληνοκυπριακών περιουσιών, καθότι οποιεσδήποτε μεταβιβάσεις/πωλήσεις ακινήτων πρέπει να γίνονται μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατέθεσε στην επιτροπή στοιχεία για μεταβιβάσεις περιουσιών, μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στις κατεχόμενες περιοχές. Ειδικότερα, στην επαρχία Κερύνειας υπάρχουν εξήντα τρεις (63) περιπτώσεις μεταβιβάσεων περιουσιών, από τις οποίες όλες εκτός μίας αφορούν μεταβιβάσεις από Ελληνοκύπριο σε Ελληνοκύπριο. Η άλλη περίπτωση αφορά μεταβίβαση από αλλοδαπό σε Ελληνοκύπριο. Τα πιο πάνω αναφέρονται στην περίοδο από το 1999 έως σήμερα, διότι δεν ετηρείτο αρχείο προηγουμένως, λόγω του ότι τέτοιες αγοραπωλησίες ήταν μεμονωμένες. Δέκα περιπτώσεις αφορούν πωλήσεις σε εταιρείες.

Στην επαρχία Αμμοχώστου υπάρχουν τετρακόσιες εβδομήντα εννέα (479) περιπτώσεις μεταβιβάσεων περιουσιών, οι πλείστες των οποίων αφορούν διευθετήσεις πωλήσεων που είχαν γίνει πριν από το 1974. Πενήντα περίπου υποθέσεις αφορούν πωλήσεις που έγιναν μετά το 1974 και όλες από Ελληνοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους.

Σημειώνεται ότι στην επαρχία Λευκωσίας δεν έχουν παρατηρηθεί αγοραπωλησίες.

Υπουργείο Εξωτερικών

A. Οικοδομική δραστηριότητα στα κατεχόμενα

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε στην επιτροπή ότι, ως αποτέλεσμα της προσφυγής του Μελέτη Αποστολίδη εναντίον του ζεύγους Orams και του Θορύβου που δημιουργήθηκε γύρω από αυτήν, η υποτελής στην Τουρκία διοίκηση των

κατεχομένων προσπάθησε να καθησυχάσει τους ξένους αγοραστές ανακοινώνοντάς τους ότι οι αγορές στα κατεχόμενα γίνονται “υπό την εγγύηση του κράτους”, αλλά το περιουσιακό δεν είναι νομικό θέμα, είναι θέμα που θα λυθεί στη βάση εξεύρεσης μιας συνολικής διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος. Υπάρχουν επίσης πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία παρουσιάζεται ως βρετανική, έχει προβεί σε αρχική συμφωνία με τη λεγόμενη “κυβέρνηση” και την “Επιτροπή Αποζημιώσεων” του ψευδοκράτους προσφέροντας έναντι ετήσιας καταβολής ασφαλιστρών χρηματική κάλυψη σε “ιδιοκτήτες” και αγοραστές ελληνοκυπριακών περιουσιών, σε περίπτωση που ο νόμιμος ιδιοκτήτης τους διεκδικήσει και κερδίσει αποζημιώσεις ή ακόμα και αποκατάσταση των ιδιοκτησιακών του δικαιωμάτων. Επιπλέον, σε μια προσπάθεια να ξεπεραστούν τα οποιαδήποτε εμπόδια παρουσιάστηκαν εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης του κατασκευαστικού τομέα, το κατοχικό καθεστώς προβαίνει στη “θέσπιση” διάφορων διαταγμάτων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την εγγραφή εταιρειών στα κατεχόμενα.

B. Οι ενέργειες του Υπουργείου Εξωτερικών και τα αποτελέσματά τους²

Οι ενέργειες του Υπουργείου Εξωτερικών αφορούν στα διπλωματικά και πολιτικά διαβήματα και στην ευρεία διαφώτιση για το παράνομο της αγοράς περιουσίας στις κατεχόμενες περιοχές.

Οι σχετικές με το Σχέδιο Ανάν πρόνοιες για το περιουσιακό και η επικοινωνιακή προώθηση των προνοιών αυτών από το κατοχικό καθεστώς διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην αύξηση των πωλήσεων περιουσιών στα κατεχόμενα. Από την ημερομηνία της προσφυγής του Μελέτη Αποστολίδη εναντίον του ζεύγους Orams και μέχρι τη

² Περισσότερα στοιχεία περιλαμβάνονται στο σχετικό υπόμνημα που κατέθεσε το Υπουργείο Εξωτερικών, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2007.

δημοσιοποίηση της απόφασης του βρετανικού δικαστηρίου το Σεπτέμβριο του 2006 οι προσπάθειές μας είχαν θετικά αποτελέσματα. Αν και ο οικοδομικός οργανισμός δεν παρουσίασε αξιοσημείωτη κάμψη, οι πωλήσεις είχαν μειωθεί σημαντικά. Η απόφαση του βρετανικού δικαστηρίου στην υπόθεση Αποστολίδη σε συνδυασμό με την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) στην υπόθεση Ξενίδη-Αρέστη σχετικά με τη λεγόμενη “Επιτροπή Αποζημιώσεων” επαναφέρουν το πρόβλημα της πώλησης περιουσιών στα κατεχόμενα.

Μετά τη μερική άρση των περιορισμών για διακίνηση από και προς τα κατεχόμενα ο τουρισμός στις κατεχόμενες περιοχές παρουσιάζει αύξηση. Η εξέλιξη αυτή συμβάλλει και στην εκδήλωση ενδιαφέροντος για αγορά περιουσιών στα κατεχόμενα, καθώς, σύμφωνα με μελέτες ειδικών, οι δύο κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν κάποιον, ώστε να ενδιαφερθεί να αγοράσει περιουσία στο εξωτερικό, είναι:

1. η γνωριμία με την περιοχή από προηγούμενη επίσκεψή του ως τουρίστα και
2. η διαπίστωση μετά από σχετική έρευνα στο διαδίκτυο ότι η συγκεκριμένη περιοχή τον ενδιαφέρει.

Πάγια πολιτική του Υπουργείου Εξωτερικών είναι οι Ελληνοκύπριοι εκτοπισμένοι να εξακολουθούν να παραμένουν οι νόμιμοι ιδιοκτήτες των περιουσιών τους στα κατεχόμενα. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίστηκε από το ΕΔΑΔ στην υπόθεση Τιτίνας Λοϊζίδου εναντίον Τουρκίας στην Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή της Κυπριακής Δημοκρατίας εναντίον της Τουρκίας και επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του ΕΔΑΔ, το Δεκέμβριο του 2006, στην υπόθεση Ξενίδη-Αρέστη εναντίον Τουρκίας. Επίσης, τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα των Ελληνοκυπρίων βεβαιώθηκαν εκ νέου και με την απόφαση του αγγλικού δικαστηρίου στην υπόθεση Αποστολίδη εναντίον Orams.

Διπλωματικό επίπεδο

Σε διπλωματικό επίπεδο οι ενέργειες του Υπουργείου Εξωτερικών αφορούν ενημέρωση όλων των διπλωματικών αποστολών στη Λευκωσία για την τροποποίηση του ποινικού κώδικα, όπως αυτή δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, στις 20 Οκτωβρίου 2006, και που σκοπό έχει την ενίσχυση της προστασίας των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων των Κυπρίων. Περαιτέρω, ζητήθηκε η σχετική ενημέρωση της ταξιδιωτικής οδηγίας των άλλων χωρών για την Κύπρο.

Οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, ο Καναδάς, η Γερμανία, η Ισπανία και η Αυστρία ενημέρωσαν σχετικά τις ταξιδιωτικές τους οδηγίες, ενώ πρόσφατα και το Ισραήλ αποφάσισε τελικά να εκδώσει ταξιδιωτική οδηγία για το επισφαλές της αγοράς περιουσίας στα κατεχόμενα.

Υπάρχουν συνολικά δεκαεπτά Υπουργεία Εξωτερικών που έχουν εκδώσει ταξιδιωτικές οδηγίες για την Κύπρο και έχουν περιλάβει σχετικό απόσπασμα για το επισφαλές της αγοράς περιουσίας στα κατεχόμενα.

Ιδιαίτερης αξιοποίησης από την πλευρά μας έτυχε η απόφαση του λεγόμενου “υπουργικού συμβουλίου” να εκμεταλλευτεί οικονομικά την περιοχή της κατεχόμενης Καρπασίας, διά της δημιουργίας πανσιόν, με σκοπό την προσέλκυση τουριστών.

Με αφορμή την εν λόγω απόφαση, οι διπλωματικές αποστολές της Δημοκρατίας κατάγγειλαν:

1. τη συμμετοχή της υποτελούς διοίκησης στο σφετερισμό των ελληνοκυπριακών περιουσιών,
2. την άμεση συμμετοχή του τουρκικού κράτους στο σχέδιο εκμετάλλευσης της υπό αναφορά περιοχής και

3. την εκμετάλλευση μιας παρθένας περιοχής, που θα έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος.

Για την εν λόγω απόφαση ενημερώθηκαν οι Κύπριοι ευρωβουλευτές, ώστε να θέτουν, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, το θέμα της εμπλοκής της Τουρκίας σε παράνομες δραστηριότητες στην κατεχόμενη Κύπρο. Το ίδιο θέμα τέθηκε επίσης από τη Μόνιμη Αποστολή της Δημοκρατίας στο Στρασβούργο στη συνεδρία της εξ Υπουργών Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον περασμένο Οκτώβριο. Οι λοιποί αρχηγοί διπλωματικών αποστολών κατάγγειλαν κατά τις επαφές τους την άμεση εμπλοκή της Τουρκίας στο συνεχιζόμενο παράνομο σφετερισμό ελληνοκυπριακών περιουσιών.

Ενημέρωση μη κυβερνητικών οργανώσεων, εξειδικευμένων επαγγελματικών ενώσεων κ.ά.

Το Υπουργείο Εξωτερικών διατηρεί στενή επαφή και συνεργασία με τη Διεθνή Ομοσπονδία Κτηματικών Επαγγελματιών (FIABCI-Τμήμα Κύπρου) για διαφώτιση της γενικής συνέλευσής της σχετικά με το επισφαλές της αγοράς περιουσίας στα κατεχόμενα.

Σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ, στο οποίο στεγάζεται το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφόρησης για Επιχειρήσεις (Euro Info Centre), έχει αποσταλεί προς όλους τους συνδέσμους το ενημερωτικό τρίπτυχο και η τροποποίηση του ποινικού κώδικα που αφορά την κατοχή, νομή ή χρήση περιουσίας χωρίς τη συναίνεση του εγγεγραμμένου ιδιοκτήτη της και τη δόλια συναλλαγή αναφορικά με ακίνητη περιουσία που ανήκει σε άλλον.

Ετοιμασία σχετικών μνημονίων, ενημερωτικών τριπτύχων

Η Διεύθυνση Κυπριακού του Υπουργείου Εξωτερικών ετοιμάζει, σε μηνιαία βάση, μνημόνια με δηλώσεις στον τουρκικό και τουρκοκυπριακό τύπο που αφορούν τον οικοδομικό οργανισμό στα κατεχόμενα, την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος και την εμπλοκή της Τουρκίας στη χρηματοδότηση έργων στα κατεχόμενα, τα οποία

χρησιμοποιούνται από τις διπλωματικές μας αποστολές για ενίσχυση των επιχειρημάτων μας και αποστέλλονται επίσης στους δήμους και στα προσφυγικά σωματεία, τα οποία μπορούν να αντλήσουν απ' αυτά σημαντικά στοιχεία/πληροφόρηση προς ενίσχυση της επιχειρηματολογίας τους κατά τη διάρκεια των επαφών τους.

Επίσης, εκδόθηκε ενημερωτικό τρίπτυχο το οποίο εξηγεί το νομικό καθεστώς που ισχύει στη Δημοκρατία για το θέμα της εκμετάλλευσης περιουσίας από άλλο πρόσωπο χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη, τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΑΔ, τις νομικές συνέπειες που δυνατόν να αντιμετωπίσει κάποιος στην κατοχή του οποίου θα βρεθεί διαφημιστικό υλικό που σχετίζεται με σφετερισμό ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα και τη δυνατότητα εκτέλεσης των αποφάσεων των κυπριακών δικαστηρίων σε δικαστήρια στο εξωτερικό δυνάμει του Κανονισμού 44/2001 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διμερών συμφωνιών συνεργασίας σε νομικά θέματα.

Για την προώθηση των θέσεων της Δημοκρατίας στο ευρύτερο κοινό έχουν τοποθετηθεί ειδικά αναλόγια στο οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας από τα οποία θα μπορούν όσοι διέρχονται από το οδόφραγμα να παίρνουν το ενημερωτικό τρίπτυχο και να ενημερώνονται σχετικά. Παρόμοια αναλόγια θα τοποθετηθούν σύντομα και στο οδόφραγμα του Αγίου Δομετίου, όπως επίσης και στις βάσεις Δεκέλειας.

Έγινε επίσης εισήγηση προς τον ΚΟΤ όπως το πιο πάνω τρίπτυχο τοποθετηθεί και στα κέντρα ενημέρωσης του ΚΟΤ. Επίσης, έγινε εισήγηση προς τις Κυπριακές Αερογραμμές όπως τοποθετήσουν το τρίπτυχο στις πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών και στο χώρο αφίξεως των επιβατών στα αεροδρόμια.

Επιπρόσθετα, δημιουργήθηκε ιστοσελίδα που αναφέρεται ειδικά στο θέμα των περιουσιών και η οποία παρέχει πληροφορίες για τις θέσεις της Δημοκρατίας επί του θέματος, το νομικό πλαίσιο που ισχύει στη Δημοκρατία, τις ταξιδιωτικές οδηγίες διάφορων

χωρών, στοιχεία για το μέγεθος του σφετερισμού, κ.λπ. Το Υπουργείο Εξωτερικών εισηγείται όπως όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, η Βουλή και οι διάφοροι επαγγελματικοί σύνδεσμοι τοποθετήσουν σύνδεση (link) στην ιστοσελίδα τους που να παραπέμπει στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα.

Ενημέρωση διοργανωτών κτηματομεσιτικών/τουριστικών εκθέσεων

Διπλωματικές αποστολές προβαίνουν σε ενημέρωση των διοργανωτών εκθέσεων, προκειμένου να αποτραπεί συμμετοχή εκθετών που προωθούν την πώληση περιουσιών στα κατεχόμενα. Ορισμένοι διοργανωτές εκθέσεων δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή τουρκοκυπριακών εταιρειών, κάποιοι άλλοι όμως έχουν πει ότι δεν μπορούν να παρεμποδίζουν για πολύ ακόμη τη συμμετοχή τουρκοκυπριακών εταιρειών, εφόσον δε συμμετέχουν κυπριακές εταιρείες στις εκθέσεις τους.

Εμπλοκή δημάρχων, προσφυγικών σωματείων, ιδιωτών

Το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκεται σε επαφή με την Ένωση Δήμων Κύπρου, τους κατεχόμενους δήμους, την ΠΕΠ και τα υπόλοιπα προσφυγικά σωματεία, προς τους οποίους διοχετεύει πληροφορίες σχετικά με την ανέγερση οικοδομών σε περιουσία ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας και εισηγείται ενέργειες στις οποίες θα μπορούσαν να προβούν οι ίδιοι οι επηρεαζόμενοι. Προς το σκοπό αυτό δίνονται τα στοιχεία επικοινωνίας των εταιρειών οι οποίες διαφημίζουν και πωλούν παράνομα ελληνοκυπριακές περιουσίες και συντάσσονται πρότυπα επιστολών διαμαρτυρίας, τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι ίδιοι οι επηρεαζόμενοι και να τις διαμορφώσουν ανάλογα.

Επακριβής προσδιορισμός του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του συνόλου των ξενοδοχειακών μονάδων στα κατεχόμενα

Σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας έχει καταρτιστεί κατάλογος ο οποίος προσδιορίζει επακριβώς το ιδιοκτησιακό καθεστώς του συνόλου των ξενοδοχειακών μονάδων που δραστηριοποιούνται στα κατεχόμενα, είτε μονάδων που λειτουργούσαν πριν από την τουρκική εισβολή είτε μονάδων που ανεγέρθηκαν μετά την εισβολή, καθώς και μονάδων που βρίσκονται υπό ανέγερση. Ο κατάλογος αυτός έχει σταλεί στις πρεσβείες της Δημοκρατίας και έχει κυκλοφορήσει ευρέως σε τουριστικούς πράκτορες, με σκοπό να αποτραπεί η χρησιμοποίηση των μονάδων που έχουν ανεγερθεί σε περιουσία ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας. Ο κατάλογος ανανεώνεται και θα κυκλοφορήσει σύντομα εμπλουτισμένος με νέα στοιχεία.

Διαφήμιση στο διαδίκτυο

Στον τομέα του διαδικτύου και της διαφήμισης μέσω αυτού η πλευρά μας υστερεί, καθώς έχει να αντιμετωπίσει μεγάλο αριθμό ιστοσελίδων που προωθούν την πώληση περιουσιών στα κατεχόμενα. Σε μια προσπάθεια να καλυφτεί το κενό ενημέρωσης στο διαδίκτυο σχετικά με το καθεστώς αγοράς περιουσίας στα κατεχόμενα, αλλά και να αναχαιτιστεί η τουρκική προπαγάνδα, η οποία σε πλείστες περιπτώσεις προβάλλεται από εταιρείες που έχουν την έδρα τους στο Λονδίνο, στη Μαδρίτη ή και αλλού, το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο αγοράς και αξιοποίησης των υπηρεσιών που προσφέρει το δίκτυο “Google” μέσω του “Google Ads”. Με τον τρόπο αυτό, σε περίπτωση που οποιοσδήποτε χρήστης του διαδικτύου ανά το παγκόσμιο χρησιμοποιεί τη μηχανή αναζήτησης “Google” και για την έρευνά του χρησιμοποιεί συγκεκριμένες λέξεις, αυτόματα θα παρουσιάζεται στην αριστερή πλευρά του υπολογιστή του ένα μήνυμα το οποίο θα επιλέξει το Υπουργείο Εξωτερικών και θα παραπέμπει στην ιστοσελίδα του υπουργείου η οποία δημιουργήθηκε ειδικά για τις εν λόγω περιουσίες.

Ενέργειες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το θέμα του σφετερισμού ελληνοκυπριακών περιουσιών στις περιοχές στις οποίες η Δημοκρατία δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο τίθεται στα διάφορα σχετικά διαπραγματευτικά κεφάλαια της Τουρκίας.

Στην Αναθεωρημένη Εταιρική Σχέση για την Προσχώρηση της Τουρκίας (23 Ιανουαρίου 2006) υπάρχει πρόνοια η οποία καλεί την Τουρκία να συμμορφωθεί με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Βασικών Ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΑΔ.

Όσον αφορά στο Χρηματοδοτικό Κανονισμό για τους Τουρκοκυπρίους, συμπεριλήφθηκε παράγραφος σύμφωνα με την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνά, ώστε στα πλαίσια εφαρμογής του κανονισμού να γίνονται σεβαστά τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα των φυσικών και νομικών προσώπων.

Συμβούλιο της Ευρώπης

Με την απόφαση του ΕΔΑΔ στην Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου εναντίον της Τουρκίας (10 Μαΐου 2001) κρίθηκε ένοχη η Τουρκία, λόγω του ότι αρνείται την επιστροφή των Ελληνοκύπριων εκτοπισμένων στις κατεχόμενες περιουσίες τους και λόγω της άρνησής της να επιτρέψει στους νόμιμους ιδιοκτήτες την πρόσβαση, τον έλεγχο, τη χρήση και απόλαυση των περιουσιών τους, καθώς και να τους καταβάλει αποζημιώσεις για τις επεμβάσεις επί των περιουσιών τους.

Το Υπουργείο Εξωτερικών, στα πλαίσια των προσπαθειών του να εξαναγκαστεί η Τουρκία να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ, ανέλαβε σειρά πρωτοβουλιών στο διεθνή χώρο και στο πλαίσιο της εξ Υπουργών Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΑΔ.

Οι συνθήκες που δημιουργήθηκαν μετά το αποτέλεσμα των δημοψηφισμάτων του Απριλίου του 2004 επέτρεψαν μια πρωτοφανή επιδείνωση των υφιστάμενων παραβιάσεων

των περιουσιακών δικαιωμάτων των εκτοπισμένων και των εγκλωβισμένων, εξαιτίας του αχαλίνωτου σφετερισμού των περιουσιών τους από ξένους, Τουρκοκυπρίους και Τούρκους, σφετεριστές με την ενθάρρυνση, τη συμμετοχή και την παροχή κάθε διευκόλυνσης του εγκάθετου κατοχικού καθεστώτος.

Το Φεβρουάριο του 2006 η κυπριακή κυβέρνηση παρουσίασε ενώπιον της εξ Υπουργών Επιτροπής μνημόνιο αναφορικά με την κατάσταση που δημιούργησε ο οικοδομικός οργανισμός επί των ελληνοκυπριακών περιουσιών, αναλύοντας τις επιπτώσεις που επιφέρει αυτή η εξέλιξη στα περιουσιακά δικαιώματα των Ελληνοκύπριων ιδιοκτητών κατεχόμενων περιουσιών και καταδεικνύοντας τη συμμετοχή και τη συνεισφορά του κατοχικού καθεστώτος σε αυτή την παρανομία. Παράλληλα, επιδιώχθηκε η Επιτροπή να ζητήσει εξηγήσεις από την Τουρκία για την κατάσταση αυτή και το υπόλογο κράτος να λάβει όλα τα ενδεικνύόμενα μέτρα, ώστε να περιοριστούν στον ελάχιστο δυνατό βαθμό οι αρνητικές συνέπειες των συνεχών παραβιάσεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Βασικών Ελευθεριών.

Η τουρκική πλευρά, ακολουθώντας την πάγια παρελκυστική της πολιτική στα ζητήματα αυτά, αρνείται μέχρι σήμερα να δώσει πληροφορίες για την κατάσταση που επικρατεί στα κατεχόμενα επί των ελληνοκυπριακών περιουσιών και για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για θεραπεία και αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης των παραβιάσεων που σημειώνονται.

Οι συνεχείς προσπάθειες του Υπουργείου Εξωτερικών απέδωσαν καρπούς και τον περασμένο Δεκέμβριο αποφασίστηκε από την πλειοψηφία των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης η λήψη απόφασης από την Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων [EMA(DH)], με βάση την οποία στις 4 Απριλίου 2007 εκδόθηκε δεύτερο ενδιάμεσο

καταδικαστικό για την Τουρκία ψήφισμα³ αναφορικά με την απόφαση του ΕΔΑΔ στην τέταρτη διακρατική προσφυγή της Κύπρου εναντίον της Τουρκίας, στο οποίο, μεταξύ άλλων, υπάρχουν αναφορές και στο περιουσιακό.

Ειδικότερα, στις αναφορές του ψηφίσματος για το ζήτημα των περιουσιακών δικαιωμάτων των εκτοπισμένων:

1. υπενθυμίζονται οι συνεχιζόμενες παραβιάσεις για τις οποίες η Τουρκία κρίθηκε ένοχη, το γεγονός ότι αρνείται στους εκτοπισμένους την επιστροφή και την πρόσβαση στις περιουσίες τους στα κατεχόμενα, τον έλεγχο, τη χρήση και την απόλαυση των περιουσιών τους και την αποζημίωση για τις επεμβάσεις επ' αυτών των περιουσιών. Τέλος, υπενθυμίζεται η απουσία θεραπείας για τις παραβιάσεις επί των δικαιωμάτων αυτών·
2. καταδεικνύεται ότι η Επιτροπή Αναπληρωτών Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν είναι ικανοποιημένη με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις τουρκικές αρχές σε σχέση με τη λεγόμενη “Επιτροπή Αποζημιώσεων” και, παρά τις τουρκικές προσπάθειες, επαναβεβαιώνεται η ανάγκη να μην υπάρξει καμιά απολύτως ανάμιξη στη διαδικασία που υφίσταται στο πλαίσιο του ΕΔΑΔ αναφορικά με την υπόθεση Ξενίδη-Αρέστη·
3. καλείται η Τουρκία να υποβάλει χωρίς καθυστέρηση συγκεκριμένες και λεπτομερείς πληροφορίες για αλλαγές και μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας, οι οποίες περιλαμβάνονται στη διακρατική προσφυγή εναντίον της Τουρκίας, και για τα μέτρα τα οποία έλαβε ή

³ Το πρώτο ενδιάμεσο καταδικαστικό για την Τουρκία ψήφισμα εκδόθηκε στις 7 Ιουνίου 2005 και αφορούσε στα θέματα των αγνοουμένων, των θρησκευτικών και εκπαιδευτικών δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων και στα στρατιωτικά δικαστήρια των κατεχομένων.

προτίθεται να λάβει, για να αντιμετωπίσει την κατάσταση στα κατεχόμενα σε σχέση με τις εν λόγω περιουσίες.

Με το ψήφισμα αυτό το Συμβούλιο της Ευρώπης στέλνει σαφέστατο μήνυμα στην Τουρκία να αναλάβει τις ευθύνες της και να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση του ΕΔΑΔ. Η μη εκτέλεση των αποφάσεων του Δικαστηρίου του Στρασβούργου δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από καμιά χώρα ούτε και η λήψη ημιμέτρων εκ μέρους της Τουρκίας προσδίδει αξιοπιστία στη χώρα αυτή ή δύναται να εξαπατήσει το συλλογικό σύστημα προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Η υιοθέτηση του δεύτερου ενδιάμεσου ψηφίσματος αποτελεί το επιστέγασμα των συστηματικών προσπαθειών της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τους τελευταίους δώδεκα και πλέον μήνες.

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ)

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του ΚΟΤ ανέφεραν ενώπιον της επιτροπής τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με το ζήτημα της παραχώρησης άδειας για εμπορικές δραστηριότητες Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα και στην ελεύθερη ζώνη, αυτό που έχει διαφοροποιηθεί είναι το γεγονός ότι ο περί Ελευθέρων Ζωνών Νόμος τροποποιήθηκε, έτσι ώστε ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να χορηγεί άδειες εγκατάστασης δραστηριοτήτων στην ελεύθερη ζώνη χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών. Στην ελεύθερη ζώνη Λάρνακας λειτουργούν σήμερα δεκατέσσερις επιχειρήσεις, σε άλλο σημείο δώδεκα, άλλες εννέα έχουν αναστείλει τις δραστηριότητές τους και με την ένταξη της Κύπρου στην

Ευρωπαϊκή Ένωση ισχύει για την ελεύθερη ζώνη και ο Ευρωπαϊκός Τελωνειακός Κώδικας.

2. Ο εκπρόσωπος του ΚΟΤ ανέφερε πως τα ξενοδοχεία στις κατεχόμενες περιοχές στη συντριπτική τους πλειοψηφία είτε είναι ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας είτε έχουν ανεγερθεί σε ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας γη. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι οι διοργανωτές εκδρομών από το εξωτερικό που περιλαμβάνουν και ξενοδοχεία των κατεχομένων στα τουριστικά τους προγράμματα είναι κυρίως Τουρκοκύπριοι που ζουν στο εξωτερικό ή διοργανωτές που έχουν τουρκική καταγωγή ή εκπροσωπούν τουρκικά συμφέροντα.

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής κάποιες πληροφορίες για την αυξανόμενη καταστροφή εύφορης γεωργικής γης και για την κοπή χιλιάδων δέντρων τόσο στα πλαίσια του ανεξέλεγκτου οικοδομικού οργανισμού όσο και της κατασκευής του οδικού δικτύου.

Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων (ΠΕΠ)

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΠ δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι, κατόπιν πρόσφατης συνάντησης που είχε η ΠΕΠ με το Υπουργείο Εξωτερικών, η ΠΕΠ ανέλαβε να συμβάλει στον τομέα της διαφώτισης κυρίως των ξένων που επισκέπτονται τα κατεχόμενα, προσφέροντας εθελοντικές υπηρεσίες τόσο στα αεροδρόμια και στα λιμάνια όσο και στα οδοφράγματα με τη διανομή διαφωτιστικού υλικού, το οποίο ετοίμασε το Υπουργείο Εξωτερικών, με κύριο θέμα και αντικείμενο την εκμετάλλευση των κατεχομένων περιουσιών μας.

Αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, “Αγροτική” και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”

Οι εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων επισήμαναν το γεγονός ότι στα κατεχόμενα έχει γίνει μεγάλη εκμετάλλευση των ελληνοκυπριακών περιουσιών και εκδίδονται τίτλοι ιδιοκτησίας από το ψευδοκράτος. Περαιτέρω, κάλεσαν τους αρμοδίους να συμβάλουν στην άρση της παρανομίας και στον τερματισμό των εν λόγω αγοραπωλησιών.

ΠΟΒΕΚ

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ εξέφρασε ανησυχία τόσο για το θέμα του εμπορίου με τα κατεχόμενα όσο και για το θέμα της εκμετάλλευσης περιουσιών. Σύμφωνα με τον ίδιο, αρκετοί επαγγελματίες πρόσφυγες που διατηρούν τις περιουσίες τους στα κατεχόμενα θεωρούν ότι δε θα πρέπει να επιτραπεί να δοθούν προνόμια σ' αυτούς που εκμεταλλεύονται τις περιουσίες τους, με αποτέλεσμα τη νομιμοποίηση του εμπορίου με τις κατεχόμενες περιοχές.

Δήμαρχοι κατεχόμενων δήμων (Λαπήθου και Κερύνειας)

Οι δήμαρχοι των πιο πάνω κατεχόμενων δήμων επισήμαναν το γεγονός της ανέγερσης χιλιάδων οικιών και άλλων υποστατικών σε ελληνοκυπριακή γη και της ταυτόχρονης καταστροφής του περιβάλλοντος.

Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ)

Ο εκπρόσωπος της ΟΣΕΟΚ εξέφρασε την ανησυχία της ομοσπονδίας για το θέμα των αγοραπωλησιών και δήλωσε ότι γίνεται συνεχής ενημέρωση των μελών της ομοσπονδίας για αποφυγή της οποιασδήποτε εμπλοκής τους σε τέτοιες υποθέσεις. Παράλληλα, ο ίδιος έθεσε την ομοσπονδία στη διάθεση των αρμοδίων για την παροχή οποιασδήποτε βοήθειας χρειαστεί.

Σύνδεσμος Κτηματομεσιτών Επιχειρηματιών Κύπρου

Ο εκπρόσωπος του πιο πάνω συνδέσμου αναφέρθηκε στη ραγδαία εξάπλωση της λειτουργίας κτηματομεσιτικών γραφείων σε ολόκληρη την Κύπρο, τα οποία διαφημίζουν

προς πώληση ελληνοκυπριακές περιουσίες στα κατεχόμενα, και στις καταγγελίες στις οποίες προβαίνει ο σύνδεσμος. Επίσης, ο ίδιος αναφέρθηκε στο ζήτημα της διαφώτισης και στην καλή συνεργασία του συνδέσμου με το Υπουργείο Εξωτερικών. Περαιτέρω, κάλεσε την πολιτεία να εφαρμόσει τον περί Κτηματομεσιτών Νόμο με τον οποίο απαγορεύεται σε μη αδειούχους κτηματομεσίτες να επαγγέλλονται τον κτηματομεσίτη.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα συμπληρωματική έκθεσή της, με στόχο να συμπληρώσει με νεότερα στοιχεία και νεότερη πληροφόρηση την προηγούμενη έκθεση της επιτροπής για το ίδιο θέμα, ώστε η ολομέλεια της Βουλής να έχει πιο ολοκληρωμένη εικόνα του ίδιου θέματος για σκοπούς καλύτερης συζήτησής του.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή τονίζει ότι εξακολουθεί να εμμένει στις προηγούμενες θέσεις/εισηγήσεις της για το ίδιο θέμα, όπως αυτές περιέχονται στην έκθεσή της με ημερομηνία 6 Φεβρουαρίου 2007.

24 Απριλίου 2007

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι τουρκοκυπριακές περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές, οι αγοραπωλησίες ελληνοκυπριακών/τουρκοκυπριακών περιουσιών και η κατ' ισχυρισμόν δραστηριοποίηση Ελληνοκυπρίων στις κατεχόμενες περιοχές.

2. Πώληση από το κατοχικό καθεστώς ελληνοκυπριακών περιουσιών σε ξένους ή και άλλα πρόσωπα που βρίσκονται στα κατεχόμενα.
3. Η συνεχιζόμενη παράνομη εκμετάλλευση και σφετερισμός των κατεχόμενων περιουσιών μας από τις τουρκοκυπριακές αρχές.
4. Η συνεχώς αυξανόμενη εκμετάλλευση των ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα, καθώς και οποιοδήποτε άλλο θέμα που αφορά τις εν λόγω περιουσίες και τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού.